

Teismo praktikos rinkinys

Byla C-28/12

**Europos Komisija
prieš
Europos Sąjungos Tarybą**

„Ieškinys dėl panaikinimo — Mišrūs tarptautiniai susitarimai — Sprendimas dėl leidimo pasirašyti šiuos susitarimus ir jų laikino taikymo — Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų sprendimas — Sąjungos teisės sistemos autonomija — Valstybių narių dalyvavimas procedūroje ir priimant sprendimą pagal SESV 218 straipsnį — Balsavimo Taryboje tvarka“

Santrauka – 2015 m. balandžio 28 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas

1. *Ieškinys dėl panaikinimo — Aktai, dėl kurių galima pareikšti ieškinį — Sąvoka — Aktai, sukeliantys privalomų teisinių padarinių — Tarybos ir valstybių narių sprendimas dėl leidimo pasirašyti mišrų tarptautinį susitarimą ir jo laikino taikymo — Įtraukimas*

(SESV 263 straipsnio antra pastraipa; Tarybos ir valstybių narių vyriausybių atstovų sprendimas 2011/708)

2. *Ieškinys dėl panaikinimo — Valstybių narių, Parlamento, Tarybos ir Komisijos ieškiniai — Priimtinumas, nepriklausantis nuo suinteresuotumo pareikšti ieškinį įrodymo*

(SESV 263 straipsnio antra pastraipa)

3. *Tarptautiniai susitarimai — Sąjungos ir valstybių narių kompetencija — Bendras Tarybos ir valstybių narių susitarimas dėl mišraus susitarimo pasirašymo Sąjungos vardu ir jo laikino taikymo nacionaliniu lygiu — Neleistinumas — Pareiga laikytis Sutartyje nustatyto įgaliojimų pasidalijimo principo, procedūros taisyklių ir balsavimo tvarkos*

(SESV 13 straipsnio 2 dalis; SESV 218 straipsnio 2, 5 ir 8 dalys; Tarybos ir valstybių narių vyriausybių atstovų sprendimas 2011/708)

4. *Ieškinys dėl panaikinimo — Sprendimas dėl panaikinimo — Padariniai — Teisingumo Teismo nustatytas apribojimas — Ginčijamo akto padarinių palikimas galioti, kol per protingą terminas šis aktas nebus pakeistas nauju aktu — Pateisinimas teisinio saugumo motyvais*

(SESV 264 straipsnio antra pastraipa; Tarybos ir valstybių narių vyriausybių atstovų sprendimas 2011/708)

1. Ieškinį dėl panaikinimo pagal SESV 263 straipsnį galima pareikšti dėl visų Sąjungos institucijų priimtų nuostatų, neatsižvelgiant į jų pobūdį ar formą, su sąlyga, kad šios nuostatos gali sukelti teisinių padarinių. Tarybos aktu, dėl kurio galima pareikšti ieškinį dėl panaikinimo, laikytinas Tarybos ir valstybių narių vyriausybių atstovų sprendimas dėl susitarimo dėl trečiųjų valstybių prisijungimo prie

Sąjungos sudaryto tarptautinio susitarimo ir papildomo susitarimo pasirašymo Sąjungos vardu ir šių susitarimų laikino taikymo, atliekamo Sąjungos ir jos valstybių narių, kai Taryba dalyvavo priimant sprendimus dėl visų šių klausimų.

(žr. 14, 15, 17 punktus)

2. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 18 punktą)

3. Pagal ESS 13 straipsnio 2 dalį kiekviena institucija veikia neviršydama Sutartyse jai suteiktų įgaliojimų ir laikydamasi jose nustatytų procedūrų, sąlygų ir tikslų. Taisyklės, susijusios su Sąjungos institucijų valios formavimu, yra įtvirtintos Sutartyse ir jų negali nustatyti nei valstybės narės, nei pačios institucijos.

Kalbant apie sprendimą, kuriuo leidžiama pasirašyti Sąjungos ir trečiųjų valstybių ar tarptautinių organizacijų susitarimą ir prireikus leidžiama, kad Sąjunga laikinai jį taikytų, reikia nurodyti, kad pagal SESV 218 straipsnio 5 dalį priimant šį sprendimą valstybėms narėms nesuteikta jokios kompetencijos, nes šį sprendimą turi priimti Taryba. Todėl turi būti panaikintas Tarybos ir valstybių narių vyriausybės atstovų sprendimas dėl leidimo Sąjungos vardu pasirašyti mišrų susitarimą ir dėl jo laikino taikymo, kuriuo iš esmės sujungiami du skirtingi aktai: pirma, aktas dėl tokio susitarimo pasirašymo Sąjungos vardu ir Sąjungos atliekamo jo laikino taikymo, antra, aktas dėl valstybių narių atliekamo laikino šio susitarimo taikymo, kai nėra galimybės atskirti, kuris aktas atspindi Tarybos, o kuris – valstybių narių valią. Priimdama tokį sprendimą Taryba kaip Sąjungos institucija buvo įtraukta į akto dėl valstybių narių atliekamo mišraus susitarimo laikino taikymo priėmimo procedūrą, nors toks aktas iš pradžių yra kiekvienos iš šių valstybių vidaus teisės dalis, o paskui – tarptautinės teisės dalis. Be to, kadangi SESV 218 straipsnio 8 dalyje numatyta, kad Taryba sprendimą Sąjungos vardu priima kvalifikuota balsų dauguma, į šį sprendimą sujungti du skirtingi aktai teisėtai negali būti priimti taikant vieną procedūrą. Aktas dėl valstybių narių atliekamo mišraus susitarimo laikino taikymo turi būti priimamas šių valstybių atstovų bendru sutarimu, taigi jam turi būti pritarta vieningai.

Be to, nors neginčijama, kad mišrių susitarimų srityje svarbu užtikrinti glaudų valstybių narių ir Sąjungos institucijų bendradarbiavimą tiek vykstant deryboms ir sudarant susitarimus, tiek vykdant priisimtus įsipareigojimus, remiantis šiuo principu negalima pateisinti to, kad Taryba nepaiso SESV 218 straipsnyje nustatytų procedūros taisyklių ir balsavimo tvarkos.

(žr. 41, 42, 44, 48–50, 52, 54 ir 55 punktus)

4. Teisingumo Teisme pareiškus ieškinį, ginčijamo akto padariniai gali likti galioti dėl teisinio saugumo motyvų, be kita ko, jei šio akto panaikinimas nedelsiant sukeltų rimtų neigiamų pasekmių ir jei tokio akto teisėtumas ginčijamas ne dėl jo tikslo ar dalyko, bet dėl jo rengėjo kompetencijos trūkumo ar esminių procedūrinių reikalavimų pažeidimo.

Taip yra Sprendimo 2011/708 dėl Jungtinių Amerikos Valstijų, Europos Sąjungos bei jos valstybių narių, Islandijos ir Norvegijos Karalystės oro susisiekiimo susitarimo pasirašymo Sąjungos vardu ir laikino taikymo atveju; šio sprendimo panaikinimas nedelsiant galėtų sukelti rimtų pasekmių Sąjungos ir atitinkamų trečiųjų valstybių santykiams ir oro susisiekiimo rinkoje veiklą vykdančiams ūkių subjektams, kuriems laikinas šio susitarimo taikymas galėjo būti naudingas.

(žr. 60 ir 61 punktus)